

Melankoli

- pedagogisk og kunstfaglig forankring

Melankoli er en Trash Art-produksjon hvor elevene undersøker hvordan noe poetisk og meningsfullt kan skapes basert på det samfunnet oppfatter som negativ verdi.

Etter to timer ser elevene hvordan deres egen interaksjon med plastsøppel fra norske strender er blitt til et materialbilde og fotokunst; og hvordan Munchs velkjente Melankoli-motiver fra Åsgårdstrand har fått ny og aktualisert mening.

Elevene får oppleve seg selv i rollen som trash-kunstnere. De får oppleve hvordan denne praksisen plasserer dem effektivt i sentrum av det som står på spill i samtiden; som ulike former for diskriminering og angrep på privat liv og globalt miljø.

I kunsten kan søppel være spor, tegn og symptomer. Søppel forteller om mellommenneskelig erfaring og deres forskjellige eksistensgrunnlag. Søppel er et ladet og potent materiale som vekker spontan avsky og frastøtning, men søppel kan også vekke nysgjerrighet og skapertrang. Når søppel brukes som et skjellsord er det i moralistiske og nedsettende vendinger.

Nytteverdi er et sentralt emne; både pedagogisk og kunstfaglig. I Melankoli er det hovedsakelig objektenes form, størrelse og farge som definerer den kunstneriske nytteverdien. Pedagogisk kan vi ta tak i hvordan de ulike plastbitene bærer med seg unike fortellinger om opphav og funksjon. Noen biter vekker undring og nysgjerrighet. Noen biter vekker minner fra vårt eget liv.

Når fragmenter og objekter skal erstatte penselstrøk, må man ta et skritt tilbake for å se det store bildet. En skog kan bygges ved hjelp av grønne engangslightere. En husvegg kan bygges av hvite Q-tips pinner. I dialog med Munchs forelegg og materialene erfarer elevene hvordan Munch arbeidet med farger, flater og perspektiv.

Gjennom Melankoli oppfordres elevene til å tenke seg om når de kaster noe fra seg. Gjennom små trash-talks utfordrer vi elevene til å reflektere over egne verdiskalaer; og å finne nye betydninger i det fastlagte. Hvorfor er noen ting viktige og ikke andre?

Melankoli er *ikke* et forsøk på å fremstille kunsten som en mulig løsning på et akutt miljøproblem. Fra vår side er produksjonen et forsøk på å undersøke den poetiske og estetiske kraften som ligger i strandsøppel. Parallelt tilbys elevene taktile og personlige erfaringer med et av vår tids mest krevende miljøproblemer - plastforsøplingen av verdenshavet.

Melankoli formidler hvordan plast påvirker fugl, fisk og fauna, men vel så viktig tror vi det er å undersøke hvordan all denne søpla påvirker måten vi ser og opplever naturen på. Det handler om hvordan vi håndterer tap, sorg, håp og fornektelse. Indirekte spør vi også om kunstneren (i.e. eleven) kan forandre verden gjennom sin unike gjengivelse av den.

I Melankoli får plastsøppel en individuell erkjennelsesverdi som oppfordrer til kollektivt engasjement. Gjennom prosessen med å bygge bildet frigjør elevene seg fra avsky og avstøtningsfølelser som fremprovoseres av plastsøpla. I trash-talks undersøker vi hva dette reflekterer. Vi har også erfart hvordan det å arbeide med et lavstatusmateriale som plastsøppel, synliggjør sosial kompetanse og belyser elevenes autonomi og behovet for kontroll og valgmuligheter.

Hva ville Munch selv ha ment? I sitt skapende arbeid var Munch intenst opptatt av modernistiske problemstillinger; som forholdet mellom kunst og virkelighet, individets plass i verden, den moderne kunstnerrollen og publikum. Vi tror derfor at Munch ville akseptert elevenes Melankoli-adapsjoner som en hommage...

Kari Prestgaard, billedkunstner/pedagog og Astor Andersen, billedkunstner/AV-tekniker.

Mer informasjon om kunstnerne finner du her:
<https://www.facebook.com/prestgaardandersen>